

U IME ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

KNJIGA POKLONA (Darovanja) I NJEGOVE VRIJEDNOSTI (Vrline)

I BODRENJA NA NJEGA

PRIČAO NAM JE Asim, sin Alije, pričao nam je Ibnu Ebu Zib od Makburije, od njegova oca, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"O žene muslimanke, neka nikako ne omalovažava susjedica (da pokloni) svojoj susjedici i da (bi to bilo samo, tj. pa makar samo) papak ovce."

PRIČAO NAM JE Abdulaziz, sin Abdullaha, Uvejsija, pričao nam je Ibnu Ebu Hazim od svoga oca, od Jezida, sina Rumana, od Urveta, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da je ona rekla Urvettu:

"Sine moje sestre (sestriću), zaista mi smo bili (u takvom siromaštvu često da) zaista gledamo k mlađaku (tj. vidimo mlad mjesec), zatim mlađaku, zatim mlađaku, tri mlađaka u dva mjeseca, a nije se naložila (tj. a ne naloži se) u sobama (tj. u kući) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, vatra." Pa sam rekao: "O tetka, šta je bilo (to što) oživljava vas (što vas drži na životu, tj. od čega ste živjeli)?" Rekla je: "Dvoje crnih: datule i voda. Osim (toga bilo je još i to) da su ono bili za (tj. u) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, susjedi od Pomagača (takvi da) su bile za (tj. u) njih poklonjene na mužu (deve ili ovce, tj. date im da ih muzu neko vrijeme besplatno i da ih onda vrate vlasnicima nazad), i poklanjaše (oni) poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, od svojih mlijeka (jedan dio), pa napoji nas (mlijeka, mlijekom na taj način Božiji poslanik a.s.)."

GLAVA

maloga od poklona.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Ibnu Ebu Adijj od Šubeta, od Sulejmana, od Ebu Hazima, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Da sam se pozvao k podlaktici ili cjevanici, zaista bih se odazvao; i da se poklonila k meni (darovala, dala meni) podlaktica ili cjevanica, zaista bih (to) primio."

("Kura'un" je noga životinje od kopite ili papka do koljena, a "zira'un" je noga, odnosno dio noge iznad toga. "Zira'un" je i lakat i podlaktica. To su sve mjesta gdje je malo mesa, pa su istaknuta da se upozori da i mali poklon, poklon od male koristi treba cijeniti, ne treba ga omalovažavati niti odbijati.)

GLAVA

(onoga) ko je tražio (na) poklon od svojih drugova (neku) stvar (nešto).

A rekao je Ebu Seid: Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Udarite meni sa vama dio."

(To jest: "Određite, odrežite, dajte i meni jedan dio.")

PRIČAO NAM JE Ibnu Ebu Merjem, pričao nam je Ebu Gassan, rekao je: pričao mi je Ebu Hazim od Sehla, bio zadovoljan Allah od njega, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, poslao (poruku, narudžbu) k (jednoj) ženi od Izbjeglica (Iseljenika), a bio je u nje dječak stolar, rekao je njoj:

"Zapovjedi tvome (svome) robu, pa neka napravi nama od drva govornice (od drveta govornicu)." Pa je zapovjedila svome robu. Pa je otišao, pa je odsjekao od tamariska, pa je načinio (izradio) njemu govornicu. Pa pošto je završio nju, poslala je k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, (poruku, obavještenje) da je on već završio (napravio) nju (govornicu). Rekao je, pomilovao ga Allah i spasio: "Pošalji nju k meni." Pa su donijeli nju (Pa su je donijeli). Pa je (sebi, na sebe) natovario nju (tj. uzeo je nju) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pa je stavio (metnuo) nju gdje vidite (nju i sada).

PRIČAO NAM JE Abdulaziz, sin Abdullaha, rekao je: pričao mi je Muhamed, sin Džafera, od Ebu Hazima, od Abdullaha, sina Ebu Katadeta, Sulemije, od njegova oca, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bio sam (jedan) dan sjedač (sjedio sam) sa (nekim) ljudima od drugova Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, u (jednom) odsjedalištu u putu Meke (prema Meki), a poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, je odsjedač (tj. odsjeo je) pred nama. A narod (tj. ljudi) su obučeni hodočasnički, a ja sam neobučen hodočasnički. Pa su ugledali (vidjeli) divljega magarca, a ja sam zaposlen, krpim (tj. popravljam, šijem) svoju obuću, pa nisu obavijestili mene za njega (o njemu), a želili su da sam zaista je vidio (ugledao) njega. Pa sam se obazro pa sam vidio njega. Pa sam ustao do konja, pa sam osedlao njega, zatim sam uzjahao. I zaboravio sam kandžiju (bič) i koplje pa sam rekao njima:

"Dohvatite (dodajte) mi kandžiju i koplje." Pa su rekli: "Ne, tako nam Allaha nećemo pomoći tebi na (tj. protiv) njega (ni) sa (jednom) stvari (tj. ni čim)." Pa sam se rasrdio, pa sam sišao (sjahao), pa sam uzeo njih dvoje, zatim sam uzjahao. Pa sam bio žestok (tj. žestoko sam navalio) na magarca, pa sam ga ranio (smrtno), zatim sam donio njega, a već je umro. Pa su pali u (tj. na) njega (da) jedu njega (da ga jedu). Zatim su sumnjali u njegovu (tj. svoje) jedenje njega, a oni su obučeni hodočasnički. Pa smo otišli (krenuli). A sakrio sam mišicu (tj. dio noge magarca) sa mnom (sa sobom). Pa smo stigli poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa smo pitali njega o tome pa je rekao:

"Sa vama je (li) od njega (neka) stvar (tj. išta, imalo, dakle: Je li ostalo od njega išta, ima li koji dio od njega.)?" Pa sam rekao: "Da." Pa sam dodao njemu mišicu, pa je jeo nju dok je upropastio (tj. pojeo) nju, a on je obučen hodočasnički. Pa je pričao meni za njega Zejd, sin Eslema, od Ata-a, sina Jesara, od Ebu Katadeta, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

GLAVA

(onoga) ko tražio napojenje.

A rekao je Sehl: Rekao je meni Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Napoji me!"

PRIČAO NAM JE Halid, sin Mahleda, pričao nam je Sulejman, sin Bilala, pričao mi je Ebu Tuvalet, rekao je: čuo sam Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori:

Došao je nama poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u ovu našu kuću pa je tražio napojenje (tj. tražio je od nas da se napije vode ili mlijeka). Pa smo pomuzli njemu (jednu) našu ovcu, zatim sam pomiješao (u) njega od vode ovoga našega bunara, pa sam dao njemu, a Ebu Bekr je (na strani) od njegove ljevice, a Umer je prema njemu (prema njegovom licu), a (jedan) Beduin je (na strani) od njegove desnice. Pa pošto je završio (tj. napio se), rekao je Umer: "Ovo je Ebu Bekr." Pa je dao Beduinu svoj višak (tj. ono što mu je preteklo mlijeka), zatim je rekao:

"Desni, desni! Zar ne! (Pažnja!) Pa činite zdesna (počinjite, dajite s desne strane najprije)!" Rekao je Enes: Pa ona (tj. ovakva primjena) je običaj (Muhameda a.s.). Pa ona je običaj. Tri puta (je to rekao Enes).

GLAVA

primanja poklona lova.

A primio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, od Ebu Katadeta mišicu lova.

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Šubete od Hišama, sina Zejda sina Enesa sina Malika, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Podigli smo (sa loge jednoga) zeca u Meruzahranu, pa su trčali ljudi, pa su sustali. Pa sam stigao njega, pa sam uzeo (uhvatio) njega, pa sam donio njega Ebu Talhatu. Pa je zaklao njega i poslao je njega k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, sa njegovim butom, ili sa njegovim dvama stegnima (tj. poslao mu but, ili dva stegna od zeca). Rekao je (Šubete): Njegova dva stegna, nema sumnje u njega (u to). Pa je primio njega. Rekao sam:

"I jeo je od njega?" Rekao je: "I jeo je od njega." Zatim je rekao poslije: Primio je njega.

GLAVA

primanja poklona.

PRIČAO NAM JE Ismail, rekao je: pričao mi je Malik od Ibnu Šihaba, od Ubejdulaha, sina Abdullaha sina Utbeta sina Mesuda, od Abdullaha, sina Abasa, od Saba, sina Džessameta, bio zadovoljan Allah od njih, da je on (Sa'b) poklonio poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, divljega magarca, a on je u Ebva-u, ili u Veddanu, pa je vratio na njega (tj. njemu taj poklon). Pa pošto je vidio (neraspoloženje) što je u njegovom licu (nastalo), rekao je:

"Zar ne!" (Patite, Pažnja!) Zaista mi nismo vratili njega na tebe (tebi ni zbog čega drugoga) osim (zato što) smo zaista mi obučeni hodočasnički."

GLAVA

primanja poklona.

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Musa-a, pričao nam je Abdete, pričao nam je Hišam od svoga oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da ljudi istraživaše sa svojim poklonima dan Aiše, traže s njima, ili traže s time (tj. tražeći s time) zadovoljstvo poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete, pričao nam je Džafer, sin Ijasa, rekao je: čuo sam Seida, sina Džubejra, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Poklonila je Umu Hufejda, tetka Ibnu Abasa k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, sira (mladoga, neslanoga), i masla i guštera (jednu vrstu pustinjškoga guštera koji su jeli, kojeg su jeli). Pa je jeo Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (malo) od sira i masla, a ostavio je guštera (zbog) prljavosti (tj. zbog odvratnosti usljed njegove prljavosti).

(Neki pod prljavošću razumijevaju ružan miris usta koji se osjeća poslije jedenja toga guštera.)

Rekao je Ibnu Abas: Pa se je jeo (taj gušter) na sofri (stolu) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a da je bio zabranjen, ne bi se jeo na sofri poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio.

(Neko ga je jeo ako ga nije jeo sami Muhamed a.s., pa zbog toga to kaže Ibnu Abas.)

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Munzira, pričao nam je Man, rekao je: pričao mi je Ibrahim, sin Tahmana, od Muhameda, sina Zijada, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, kada se donijela (kakva) hrana (bio je takvog običaja da) je pitao o njoj (o hrani):

"Je li poklon, ili je milostinja?" Pa ako se reklo: "Milostinja!", rekao je (rekao bi) svojim drugovima: "Jedite." A (on je) nije jeo. A ako se reklo: "Poklon!", udario je sa svojom rukom, pomilovao ga Allah i spasio, pa je jeo sa njima.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete od Katadeta, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Donijelo se Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, (neko) meso, pa se reklo:

"Milodarilo se na Beriru (Beriri)." Rekao je:

"Ono je za nju (njoj) milostinja, a za nas (a nama od nje) je poklon."

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete od Abdurahmana, sina Kasima, rekao je: čuo sam njega (tj. hadis koji će se sada navesti) od njega (od Abdurahmana), od Kasima, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da je ona htjela da kupi Beriru, i da su oni uslovljavali njezino zaštitništvo, pa se (to) spomenulo Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Kupi je, pa je oslobodi, pa (jer) zaštitništvo je samo za (onoga) ko je oslobodio." I poklonilo se za nju (njoj neko) meso, pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Šta je ovo?" Rekla sam: "Milodarilo se na Beriru (tj. dato joj je kao milostinja)." Pa je rekao: "Ono je za nju (njoj) milostinja, a za nas (nama od nje) je poklon." I dao se izbor Beriri (da bira da li će ostati u braku sa mužem s kojim je bila u braku dok je bila robinja, ili neće). Rekao je Abdurahman: Njezin muž je (bio) slobodan, ili rob. Rekao je Šubete: Pitao sam Abdurahmana o njezinome mužu. Rekao je: "Ne znam je li (bio) slobodan, ili rob."

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Mukatila, Ebulhasen, izvijestio nas je Halid, sin Abdullaha, od Halida Hazza-a, od Hafse, kćeri Sirina, od Umu Atije, rekla je:

Unišao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, na Aišu (Aiši), bio zadovoljan Allah od nje, pa je rekao njoj:

"Kod vas je (li neka) stvar (od jela, tj. Imate li šta za pojesti)?" Rekla je: "Ne (tj. Nema ništa) osim (jedna) stvar (nešto što) je poslala nju Umu Atija od ovce koja se poslala k njoj od milostinje (ovce koju je dobila kao zekat)." Rekao je: "Zaista ona je već doprla (na) svoje mjesto."

GLAVA

(onoga) ko je poklonio k svome drugu i istraživao je neke (od) njegovih žena osim nekih (tj. i tražio da se dogodi da dadne drugu poklon kada mu drug bude kod svoje žene koju naročito voli između svih svojih žena)."

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Hammad, sin Zejda, od Hišama, od njegova oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Bili su ljudi (običaj da) istražuju sa svojim poklonima moj dan. I rekla je Umu Selema: Zaista moje drugarice su se sakupile (sastale kod mene pa su rekle da kažem Muhamedu a.s., da zapovjedi ljudima da mu donose poklone bez obzira kod koje se žene nalazio on). Pa sam spomenula njemu (to). Pa se okrenuo od nje.

PRIČAO NAM JE Ismail, rekao je: pričao mi je moj brat od Sulejmana, od Hišama, sina Urveta, od njegova oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da su žene poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, bile dvije stranke (grupe). Pa (jedna) stranka je (ta što je) u njoj Aiša, i Hafsa, i Safijja i Sevda, a druga stranka je Umu Selema i ostale žene poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. A bili su muslimani već znali ljubav poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, Aiše (prema Aiši). Pa kada je bila kod jednoga (od) njih hedija (dar, poklon što) hoće da pokloni nju (njega-dar) k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, odgodio bi nju (hediju, dar), te kada je (tj. pa kada bi) bio poslanik Allaha, u sobi Aiše, poslao je (poslao bi) vlasnik poklona (darodavalac svoj dar) k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u sobu Aiše. Pa je govorila stranka Umu Seleme pa su rekle njoj:

"Govori poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori ljudima pa (da) rekne: "Ko je htio (tj. Ko hoće) da pokloni ka poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (neki) poklon, pa neka pokloni njemu gdje (god) je bio od svojih žena (tj. kod koje god se žene on nalazio, zadesio)." Pa je govorila njemu Umu Selema za (ono) što su rekle (one), pa nije rekao (odgovorio na to) njoj (nijednu) stvar (tj. ništa). Pa su (one) pitale nju pa je rekla: "Nije rekao meni (nijednu) stvar (Ništa mi nije rekao)." Pa su rekle njoj: "Pa govori mu (opet)." Rekla je: Pa je govorila njemu kada je kolao (tj. došao na redu) k njoj opet. Pa nije

rekao njoj (nijednu) stvar (ništa). Pa su pitale nju pa je rekla: "Nije rekao meni (nijednu) stvar." Pa su rekle njoj: "Govori mu dok govori tebi (dok ti ne kaže, tj. tako dugo da ti nešto rekne o tome)." Pa je kolao k njoj, pa je govorila njemu pa je rekao:

"Ne uznemiruj me u Aiši (tj. Ne dosađuj mi za Aišu, u vezi Aiše), pa (tj. jer) objava nije došla meni, a ja sam u odjeći (ijedne) žene osim Aiše." Rekla je: Pa sam rekla: "Kajem se k Allahu od uznemiravanja tebe, o poslaniče Allaha!" Zatim su zaista one zovnule (pozvale) Fatimu, kćer poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa su poslale (nju) k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) rekne: "Zaista tvoje žene zaklinju te Allahom (za) pravdu u kćeri Ebu Bekra (u vezi odnosa prema kćeri Ebu Bekrovoj)." Pa je govorila njemu pa je rekao:

"O kćerčice, zar ne voliš što volim (ja)." Rekla je: "Da." Pa se vratila k njima pa je izvijestila njih. Pa su rekle: "Vrati se k njemu (opet, o Fatima, i opet mu govori)." Pa nije htjela da se vrati (opet). Pa su poslale Zejnebu, kćer Džahša, pa je došla njemu, pa je bila gruba (pa je zaoštrila stvar) i rekla je: "Zaista tvoje žene zaklinju te Allahom (za) pravdu u kćeri Ibnu Ebu Kuhafeta." Pa je podigla svoj glas, čak je dohvatila Aišu, a ona je sjedačica (a ona je sjedila), pa je psovala (grdila) nju, čak (da) zaista poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zaista gleda k Aiši da li će govoriti (tj. da li će ona šta progovoriti). Rekao je: Pa je govorila Aiša (da) vrati na Zejnebu (odvraćajući, odgovarajući Zejnebi) dok je učtkala (uškakala) nju. Rekla je: Pa je gledao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, k Aiši i rekao je:

"Zaista ona je kći Ebu Bekra."

Rekao je Buharija: Zadnji govor je priča (pripovjedanje) Fatime, spominje se od Hišama, sina Urveta, od (jednoga) čovjeka, od Zuhrije, od Muhameda, sina Abdurahmana. A rekao je Ebu Mervan od Hišama, od Urveta:

Bili su ljudi (običaja da) istražuju sa svojim poklonima dan Aiše. A od Hišama, od (jednoga) čovjeka od Kurejševića, i (jednoga) čovjeka od slobodnjaka, od Zuhrije, od Muhameda, sina Abdurahmana sina Harisa sina Hišama, rekla je Aiša:

Bila sam kod Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, pa je zatražila dozvolu Fatima.

GLAVA

(onoga) što se ne odbija (ne vraća) od poklona.

PRIČAO NAM JE Ebu Mamer, pričao nam je Abdulvaris, pričao nam je Azrete, sin Sabita, Ensarija, rekao je: pričao mi je Sumamete, sin Abdullaha, rekao je:

Unišao (Ušao) sam na njega (njemu, Sumametu - kaže Azrete), pa je dodao meni mirisa (tj. neki miris), rekao je (dodajući miris): Bio je Enes, zadovoljan bio Allah od njega, (običaja da) neće vratiti (ne odbijaše) miris (kada mu se daje na poklon). Rekao je: I tvrdio je Enes da Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, ne vraćaše miris (kada mu se davao na poklon).

GLAVA

(onoga) ko je vidio (smatrao) odsutni poklon dozvoljenim.

PRIČAO NAM JE Seid, sin Ebu Merjema, pričao nam je Lejs, rekao je: pričao mi je Ukajl od Ibnu Šhaba, rekao je: spomenuo je Urvete da su Misver, sin Mahremeta, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, i Mervan izvijestila njih dvojica njega da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, kada je došlo njemu poslanstvo Hevazina, ustao u (tj. među) ljudima pa je zahvalio na Allaha (Allahu) sa (onim) što je On njegov dostojanstvenik (tj. kako Mu pripada, doliči), zatim je rekao:

"Što se tiče poslije (toga), pa zaista vaša braća došla su nama kajući se. I zaista ja sam vidio (da treba) da vratim k njima njihovo roblje, pa ko voli (želi) od vas da odobri to (tj. da se s tim zadovolji), pa neka (to) učini. A ko voli da bude na svome dijelu da dadnemo njemu njega od prvoga (onoga) što zaplijeni Allah nama (od neprijatelja, neka rekne)." Pa su rekli ljudi: "Odobrili smo ti (tj. Zadovaljamo, zadovoljavamo se s tom tvojom odlukom)."

GLAVA

nagrađivanja u poklonu (tj. nagrađivanja za poklon, davanja protupoklona za poklon).

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Isa, sin Junusa, od Hišama, od njegova oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (običaja da) prima poklon i (da) nagrađuje na njega (za njega).

Nije spomenuo Veki' i Muhadir (nisu spomenuli njih dva da su čuli ovaj hadis) od Hišama, od njegova oca, od Aiše (nego je to spomenuo samo Isa, sin Junusa).

GLAVA

poklona djetetu.

A kada je dao (otac) nekom svome djetetu (jednu) stvar (nešto), nije bilo dozvoljeno (da to učini) do da (tj. osim da) pravedno postupi među njima i (da) dadne (i da da i) drugima slično njemu (tom poklonu koji je dao onom jednom djetetu). I neće se svjedočiti na njega.

(To jest: Ne treba biti svjedok na takav, za takav poklon koji otac poklanja svome jednom djetetu mimo ostalu svoju djecu.)

A rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Pravedni budite među vašom djecom u daru (u davanju). I da li je za oca (da li je ocu) da vrati u svome daru (svoj dar nazad)? I (o onome) što jede od imanja svoga djeteta sa poznatim (tj. običnim načinom ishrane), a neće se pretrčati (tj. ne prelazeći granicu, ne pretjerujući)."

A kupio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (sebi) od Umera (jednu) devu, zatim je dao (darovao) Ibnu Umeru (Umerovu sinu) i rekao je:

"Pravi (tj. Čini) sa njom šta si htio (tj. šta hoćeš)."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Ibnu Šihaba, od Humejda, sina Abdurahmana, i Muhameda, sina Numana sina Bešira, da su njih dva pričala njemu od Numana, sina Bešira, da je njegov otac doveo njega k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Zaista ja sam darovao ovome mome (svome) sinu dječaka (tj. jednoga roba)." Pa je rekao: "Da li si svakome tvome (svome) djetetu darovao slično njemu?" Rekao je: "Ne." Rekao je: "Pa vrati ga."

GLAVA

zasvjedočavanja (uzimanja nekoga za svjedoka) u poklonu (kod darovanja).

PRIČAO NAM JE Hamid, sin Umera, pričao nam je Ebu Avanete od Husajna, od Amira, rekao je: čuo sam Numana, sina Bešira, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, a on je na govornici (u Kufi da) govori:

Dao je meni moj otac (jedan) dar. Pa je rekla Amra, kći Revahata: "Neću se zadovoljiti (Nisam zadovoljna) do (da, dok ne) zasvjedočiš poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio." Pa je došao poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao: "Zaista ja sam dao mome (svome) sinu od Amre, kćeri Revahata, (jedan) dar, pa je zapovjedila meni da zasvjedočim tebe, o poslaniče Allaha!" Rekao je:

"Da li si dao ostaloj tvojoj (svojoj) djeci kao ovome (slično ovome)?" Rekao je: "Ne." Rekao je:

"Pa čuvajte (Bojte) se Allaha, i pravedni budite među vašom djecom." Rekao je: Pa se vratio pa povratio njegov (svoj) dar.

GLAVA

poklona čovjeka svojoj ženi i žene svome čovjeku.

Rekao je Ibrahim: Dozvoljeno je. A rekao je Umer, sin Abdulaziza: Neće vraćati njih dvoje (ono što poklone jedno drugome). A tražio je dozvolu Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (od) svojih žena u (tom, tj. za to) da se njeguje (u bolesti, tj. da se liječi) u sobi Aiše. A rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Povraćivač (Onaj koji vrati nazad) u svome poklonu (tj. Ko vrati svoj poklon) je kao pas (koji se) vraća u svojoj bljuvotini (kao pas koji liže ono što je: izbljuvao, povratio)." A rekao je Zuhrija o (onome) ko je rekao svojoj ženi: "Pokloni mi neki dio tvoga (svoga) vjenčanoga dara, ili svega njega!", zatim nije ostalo (iza toga) osim malo (vremena, tj. zatim je malo prošlo) dok je razvjenčao nju, pa se vratila u njemu (u poklonu, tj. pa je vraćala - tražila da joj vrati vjenčani dar koji je bila poklonila), rekao je: Vратиće k njoj ako je bio prevario nju. A ako je bila dala njemu od dobre duše (dobrovoljno), nije (ni) u (jednoj) stvari od njegova posla (bilo nikakve) varke (varanje), dozvoljeno je (to poklanjanje vjenčanoga dara, i ne mora vraćati muž ako je došlo do razvoda braka), (jer) rekao je Allah, uzvišen je:

".... pa ako su (one) bile dobre vama od (jedne) stvari od njega (od vjenčanoga dara) dušom (tj. ako su vam nešto od njega poklonile dragovoljno)....".

(Dalje stoji: "... pa jedite ga...". Pod prevarom misli se na to da je odlučio prije da se razvede s njom nego što će tražiti od nje da mu pokloni dio vjenčanoga dara, ili cio dar.)

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Musa-a, izvijestio nas je Hišam od Mamera, od Zuhrije, rekao je: izvijestio me Ubjedulah, sin Abdullaha, rekla je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje:

Pošto je bio težak (tj. postao teški bolesnik) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pa se pojačao njegov bol, tražio je dozvolu (od) svojih žena da se dvori (njeguje, poslužuje) u mojoj sobi. Pa su dozvolile njemu. Pa je izašao između dvojice ljudi, pišu (crtaju) njegove dvije noge zemlju (tj. po zemlji, vuku se po zemlji i ostavljaju trag), i bio je između Abbasa i između (jednoga) drugoga čovjeka (nošen, tj. njih dva su ga nosili, vodili između sebe). Pa je rekao Ubejdulah: Pa sam spomenuo Ibnu Abasu šta je rekla Aiša, pa je rekao meni:

"A da li znaš ko je čovjek koji (je bio taj drugi što ga) nije imenovala Aiša?" Rekao sam: "Ne." Rekao je: "On je Alija, sin Ebu Taliba."

PRIČAO NAM JE Muslim, sin Ibrahima, pričao nam je Vuhejb, pričao nam je Ibnu Tavus od svoga oca, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Vračalac u svome poklonu je kao pas, pobljuje (povrati), zatim se vraća u svoju bljuvotinu.

(Dakle onaj koji vrati poklon koji je već dao, je kao pas koji liže ono što je povratio, pobljuvao.)

GLAVA

poklona žene za (nekoga, tj. nekome drugome) osim svoga muža, i (GLAVA) njezinoga oslobađanja (svoje robinje) kada je bio za nju (tj. u nje) muž, pa ono (pa to) je dozvoljena (stvar, tj. dozvoljeno je ženi koja ima svoga muža da pokloni neki poklon drugoj osobi osim svoga muža i da oslobodi ropstva svoju robinju) kada nije bila (ta žena) maloumna (luda u smislu glupa); pa kada je bila (ako je) maloumna (glupa), nije dozvoljeno, (jer) rekao je Allah, uzvišen je: "I ne dajite maloumnima (ludima, glupima) vaše (svoje) imetke....".

PRIČAO NAM JE Ebu Asim od Ibnu Džurejdža, od Ibnu Ebu Mulejketa, od Abbada, sina Abdullaha, od Esme, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je: Rekla sam:

"O poslaniče Allaha, nema za (u) mene imanja (ništa drugo) osim (ono) što je unio na mene (meni moj muž) Zubejr, pa (da li) ću milodariti?" Rekao je: "Milodari, i ne skupljaj (ne stavlja) u vreću pa (da) se skupi (stavi) u vreću na tebe (tj. od tebe)."

PRIČAO NAM JE Ubejdulah, sin Seida, pričao nam je Abdullah, sin Numejra, pričao nam je Hišam, sin Urveta, od Fatime, od Esme da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Dijeli, a ne izbrajaj pa (da) izbroji Allah na tebe (tj. tebi); i ne skupljaj (ne stavlja) u vreću pa (da) skupi u vreću Allah na tebe (tebi)."

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, od Lejsa, od Jezida, od Bukejra, od Kurejba, slobodnjaka Ibnu Abasa, da je Mejmunah, kći Harisa, bio zadovoljan Allah od nje, izvijestila njega da je ona oslobodila (jednu) robinju, a nije tražila dozvole (za to od svoga muža) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. Pa pošto je bio njezin dan koji (je taj što) kola (dolazi) na nju (njoj) u njemu, rekla je:

"Da li si opazio, o poslaniče Allaha, da sam ja oslobodila moju (svoju) robinju?" Rekao je: "A zar si (to) učinila?" Rekla je: "Da." Rekao je: "Zar ne (Pazi)! Zaista ti da si dala nju tvojim (svojim) ujacima, bilo bi (to) veće (bolje) za tvoju nagradu." A rekao je Bekr, sin Mudara, od Amra, od Bukejra, do Kurejba da je Mejmunah oslobodila.

PRIČAO NAM JE Hibban, sin Musa-a, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Junus od Zuhrije, od Urveta, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, kada je htio (na) putovanje, ždrijebao bi (bacao bi kocku) među svoje žene, pa koja (od) njih (bude sretna da) je izašao njezin dio (njezin ždrijeb, kocka), izašao bi s njom (tj. izveo bi nju, poveo bi nju sa sobom). I razdjeljivao je za svaku (tj. svakoj) ženi od njih njezin dan i njezinu noć, osim Sevdete (Sevde), kćeri Zemata (doslovno: osim) slučaja (da je Sevda, kći Zemata) poklonila svoj dan i svoju noć za Aišu (Aiši), ženi Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, traži (ona, tj. tražeći) s time zadovoljstvo poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio.

GLAVA:

Sa kim će se početi sa poklonom (u poklanjanju, prilikom darovanja)?

A rekao je Bekr od Amra, od Kurejba da je Mejmunah, žena Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, oslobodila (jednu) svoju robinju, pa je rekao njoj: "Da si to učinila (tj. dala nju) nekim tvojim (svojim) ujacima, bilo bi veće za tvoju nagradu.

(Dakle: bila bi ti veća nagrada.)

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Muhamed, sin Džafera, pričao nam je Šubete od Ebu Imrana Dževnije, od Talhata, sina Abdullaha - čovjek (je to jedan, to je bio neki čovjek) iz Temimovića Murreta (iz Muretovih Temimovića) - od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je: Rekla sam:

"O poslaniče Allaha, zaista za mene (tj. imam, u mene) su dva susjeda pa ka kojem (od) njih dvojice ću darivati?"

(Dakle: Kojem ću od njih dvojice nešto dati, pokloniti, darivati.)

Rekao je: "K bližem (od) njih dvojice tebi (po) vratima (tj. "K onome čija su ti vrata bliže)."

GLAVA

(onoga) ko nije primio poklona zbog (nekoga) uzroka.

A rekao je Umer, sin Abdulaziza: Bio je poklon u (za) vrijeme poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, poklonom, a danas je mito.

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, rekao je: izvijestio me Ubejdulah, sin Abdullaha sina Utbeta, da je Abdullah, sin Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, izvijestio je njega da je on čuo Saba, sina Džesameta, Lejsiju - a bio je od drugova Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, - (da) izvještava da je on poklonio za poslanika (poslaniku) Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, magarca divljači (divljeg magarca), a on je u Ebva-u, ili u Veddanu, a on je obučen hodočasnički, pa je vratio njega (tj. pa ga nije primio). Rekao je Sab: Pa pošto je poznao u (na) mome licu njegovo (svoje) vraćanje moga poklona, rekao je:

"Nije s nama vraćanje na tebe (tj. Nije nam namjera da ti odbijemo, da ti ne primimo poklon) ali smo mi (jer smo, zato što smo) obučeni hodočasnički."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Sufjan od Zuhrije, od Urveta, sina Zubejra, od Ebu Humejda Saidije, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Učinio je namjesnikom Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (jednoga) čovjeka iz Ezda (plemena), rekne se njemu (tj. tome čovjeku je ime) Ibnulutebijjeti, nad milostinjom (tj. postavio ga je Muhamed a.s. da ubire i donosi zekat: obaveznu milostinju za siromašne). Pa pošto je stigao (sa terena), rekao je:

"Ovo je za vas, a ovo se poklonilo za mene (tj. meni)." Rekao je: "Pa da li nije (tj. Pa zašto nije) sjedio u kući svoga oca ili u kući svoje majke pa (da) gleda (tj. pa da vidi da li) će se pokloniti njemu ili ne? Tako mi (Onoga) koji (je taj što) je moja duša u Njegovoj ruci neće uzeti (ni) jedan (čovjek) od njega (od zekatse imovine ni jednu) stvar (pa da će mu biti drukčije) osim (tako da) će doći s njim (tj. donijeće ga) sudnjega dana, nosi ga na svome vratu, ako je bio deva - za nju je (tj. ona će imati) mukanje, ili krava - za nju (tj. u nje) je rikanje, ili ovca bleči." Zatim je podigao sa svojom rukom čak (da) smo vidjeli pjeskovitobilu boju njegova dva pazuha:

"Moj Bože, da li sam priopćio (saopštio)? Moj Bože, da li sam priopćio (saopštio)?" Tri (puta je to rekao).

GLAVA:

Kada je poklonio (jedan) poklon, ili je obećao, zatim je umro prije (nego) da stigne (dođe) k njemu.

A rekao je Abidete: Ako je umro, a bio se rastavio (odvojio) poklon, a (onaj što) se poklonilo njemu je živ, pa on (poklon) je za njegove nasljednike (pripada njegovim nasljednicima). A ako se nije bio rastavio, pa on je za nasljednike (on pripada nasljednicima onoga) koji je poklonio. A rekao je Hasen: Koji (god od) njih dvojice je umro prije, pa on je za nasljednike (pripada nasljednicima onoga što) se poklonilo njemu kada je zgrabio (uzeo u posjed) njega poslanik (koji je poslan da poklon donese od darovaoca).

(Riječ "hibetun" i "hedijjetun" znače poklon, dar, i obje su ženskoga roda u arapskom jeziku, pa su zato i zamjenice koje se odnose na te riječi uvijek ženskoga roda. Dar, poklon u našem jeziku su muškoga roda.)

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan, pričao nam je Ibnulmunkedir, čuo sam Džabira, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je meni Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Da je došao imetak Bahrejna, dao bih ti ovoliko tri (puta, tj. tri šake, ili tri pregršti)." Pa nije stigao, čak je preminuo Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (a imetak iz Bahrejna nije stigao, a radi se o porezu glavarini). Pa je poslao Ebu Bekr (jednoga) dozivača, pa je dozivao (vikao): "Ko je bio (taj da) je za njega (u njega) kod Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (kakvo) obećanje ili dugovanje, pa neka dođe nama." Pa sam došao njemu pa sam rekao: "Zaista Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, obećao je meni." Pa je nasuo (šakom, ili: pregršti) meni tri (puta).

GLAVA:

Kako će se zgrabiti (tj. uzeti poklonjeni) rob i roba.

A rekao je Ibnu Umer: Bio sam na teškom devcu (mladom devcu, ždrijepcu), pa je sebi kupio njega Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, i rekao je:

"On je za tebe (tj. On je tvoj), o Abdullahe!"

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Lejs od Ibnu Ebu Mulejketa, od Misvera, sina Mahremeta, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je on rekao:

Razdijelio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (nekakve) kaftane (duge kapute), a nije dao Mahremetu od njih (nijedne) stvari (ništa). Pa je rekao Mahremete:

"O moj sinčiću (sinko), odi s nama (odvedi nas) k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio." Pa sam otišao sa njim, pa je rekao: "Unidi (Uđi), pa zovni ga meni." Rekao je: Pa sam pozvao (zovnuo) njega njemu, pa je izašao k njemu, a na njemu je (jedan) kaftan od njih (od onih kaftana), pa je rekao: "Sakrili smo ovo tebi." Rekao je: Pa je gledao k njemu (Mahremete). Pa je rekao (Muhamed a.s.):

"Zadovoljio (li) se Mahremete?"

GLAVA:

Kada je poklonio poklon, pa je zgrabio (tj. uzeo) njega drugi, a nije rekao: primio sam (primih).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Mahbuba, pričao nam je Abdulvahid, pričao nam je Mamer od Zuhrije, od Humejda, sina Abdurahmana, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Došao je (jedan) čovjek k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Propao sam." Pa je rekao: "A šta je to (bilo)?" Rekao je: "Pao sam sa mojom porodicom (tj. sa svojom ženom u grijeh, misli na spolni odnos za vrijeme posta) u ramadanu (ramazanu)." Rekao je: "Nalaziš (tj. Imaš li kakav) vrat (tj. roba da oslobodiš ropstva u ime otkupa za taj grijeh)?" Rekao je: "Ne." Rekao je: "Pa da li možeš da postiš dva sljedstvena mjeseca (tj. neprekidna, uzastopna mjeseca)?" Rekao je: "Ne." Rekao je: "Pa možeš (li) da nahraniš šezdeset siromaha (bijednika)?" Rekao je: "Ne." Rekao je: Pa je došao (jedan) čovjek od Pomagača sa arekom (tj. donio je arek) - a arek je miktel: zembilj (košara, torba za nošenje živežnih namirnica) - u njemu su datule. Pa je rekao (Muhamed a.s. onome što je sam sebe tužio):

"Idi sa ovim (tj. Nosi ovo), pa milodari s njim (tj. pa podaj kao milostinju njega za svoj taj grijeh)." Rekao je: "Na potrebnijeg od nas, o poslaniče Allaha (tj. Zar da dadnem, dam potrebnijem od svoje porodice)? Tako mi (Onoga) koji je poslao tebe sa Istinom nema među njezina (tj. Medinina) dva kamenjara porodica (nijedne) kuće, potrebnija od nas." Rekao je: "Idi, pa nahrani tvoju (svoju) porodicu (tj. pa podaj kao hranu ovaj zembilj datula svojoj porodici)."

GLAVA:

Kada je poklonio dugovanje na čovjeku (pri, kod čovjeka nekojega, nekog što je imao, što ima).

Rekao je Šubete od Hakema: Ono (To) je dozvoljeno. A poklonio je Hasen, sin Alije - na njih dvojicu mir! - (jednome) čovjeku svoj dug. A rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko je bio (tj. Ko bude u takvoj prilici da bude) za njega (za nekoga čovjeka, tj. da bude neko imao) na njemu (neko) pravo, pa neka dadne (da) njemu (to pravo) ili neka se odriješi njega (prava) od njega (od vlasnika prava, tj. ili neka traži od vlasnika da mu on pokloni svoje pravo)."

Pa je rekao Džabir: Ubio se (Ubijen je, poginuo) je moj otac, a na njemu je dugovanje (dug). Pa je pitao (molio) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, njegove vjerovnike da prime plod moga zida (tj. vrta, zidom ograđenoga) i (da) odriješe moga oca (tj. da oglase moga oca da je čist od dugovanja koje im je dugovao - da nije više dužan).

PRIČAO NAM JE Abdan, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Junus. A rekao je Lejs: pričao mi je Junus od Ibnu Šihaba da je on rekao: pričao mi je Ibnu Kab (sin Kaba) sina Malika da je Džabir, sin Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, izvijestio njega da je njegov otac ubio se (ubijen je, poginuo na) dan Uhuda (kao) šehid (mučenik), pa su se zažestili (žestoko navalili) u svojim pravima (za svoja prava, dugove). Pa sam došao poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa sam govorio njemu. Pa je pitao njih da prime plod moga zida i (da) odriješe moga oca, pa nisu htjeli. Pa nije dao njima poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, moga zida i nije razbio njega njima (na komade, tj. nije moga vrta za dug moga oca dao u trajno vlasništvo, i nije ga razdijelio u to ime na parcele vjerovnicima-ljudima kojima je moj otac bio dužan), ali je (tj. nego je) rekao:

"Poraniću na tebe (tebi sutra)." Pa je poranio na nas (nama) kada je osvanuo (kada je osvanulo), pa je ophodio u palmama (između palmi) i molio je u njegovom plodu za blagoslov. Pa sam posjekao (obrao) njih (palme), pa sam izvršio (isplatio) njima njihovo pravo i ostao je (i) nama od njihovoga ploda (jedan) ostatak. Zatim sam došao poslaniku

Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a on je sjedač (a on sjedi), pa sam izvijestio njega za to (o tome), pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, Umeru:

"Čuj, - a on je sjedač (a on sjedi) - o Umere!" Pa je rekao Umer: "Da ne bude bilo (da) smo već znali (tj. Daj da bude da smo već znali) da si ti poslanik Allaha! Tako mi Allaha zaista ti si svakako poslanik Allaha."

GLAVA

poklona jednoga (predmeta) za skupinu (skupini).

A rekla je Esma Kasimu, sinu Muhameda, i sinu Ebu Atika: "Naslijedila samo od moje (svoje) sestre Aiše (imetak koji se nalazi u mjestu) Gabi (ili Gabetu - kod Medine), a već je davao (nudio) meni za njega Muavija stotinu hiljada, pa on je za vas dvojicu (tj. poklanjam taj imetak vama dvojici)."

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Kazeata, pričao nam je Malik od Ebu Hazima, od Sehla, sina Sada, bio zadovoljan Allah od njega, da se Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, donijelo piće, pa je pio, a (na strani) od njegove desnice (desne strane) je dječak, a od njegove ljevice su starci, pa je rekao dječaku:

"Ako si dozvolio (Ako dozvoljavaš), dao bih ovima." Pa je rekao: "Nisam bio zato (da) odaberem sa mojim (svojim) udjelom od tebe, o poslaniče Allaha, (ni) jednoga (čovjeka nad sebe, mimo sebe)." Pa je stavio (bacio, dao) njega (piće) u njegovu ruku.

GLAVA

poklona zgrabitoga (tj. uzetoga, primljenoga) i nezgrabitoga (neprimljenoga), i podijeljenoga i nepodijeljenoga (razdijeljenoga i nerazdijeljenoga).

A već je poklonio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, i njegovi drugovi Hevazinu (plemenu ono) što su zaplijenili od njih, a ono je (bilo) nerazdijeljeno.

PRIČAO NAM JE Sabit, sin Muhameda, pričao nam je Misar od Muhariba, od Džabira, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Došao sam Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, u Bogomolju pa je izvršio (ispunio, tj. isplatio dug) meni i povećao je meni.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete od Muhariba, čuo sam Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (da) govori:

Prodao sam Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, (jednu) devu u putovanju. Pa pošto smo došli (u) Medinu, rekao je:

"Dođi (u) Bogomolju, pa klanjaj dva naklona (dva rekjata)." Pa je izvagao (novac za devu). Rekao je Šubete: Mislím ga (da je rekao, mislim da je rekao): Pa je izvagao meni pa je

dao da pretegne. Pa neprestano je od njih (od tih novaca jedna) stvar (tj. nešto kod mene bilo) dok su pogodili njih (najzad, opljačkali ih) stanovnici Sirije (Sirijci na) dan Harre.

(Dan Harre je dan borbe na kamenjaru oko Medine između četa Jezida, sina Muavije i između stanovnika Medine koji nisu bili priznali vlast Jezida.)

PRIČAO NAM JE Kutejbete od Malika, od Ebu Hazima, od Sehla, sina Sada, bio zadovoljan Allah od njega, da se poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, donijelo piće, a (na prostoru) od njegove desnice je dječak, a od njegove ljevice su starci, pa je rekao dječaku:

"Da li dozvoljavaš meni da dadnem (da dam) ovima." Pa je rekao dječak: "Ne, tako mi Allaha, neću odabrati sa svojim dijelom od tebe (ni) jednoga (čovjeka, mimo sebe)." Pa je stavio njega (piće) u njegovu ruku.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Usmana sina Džebeleta, rekao je: izvijestio me moj otac od Šubeta, od Selemeta, rekao je: čuo sam Ebu Selemeta od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bio je za (tj. u jednoga) čovjeka na poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, dug, pa su namjeravali s njim (loše) njegovi drugovi (zbog oštrog odnosa prema Muhamedu a.s.), pa je rekao:

"Pustite ga, pa (jer) zaista za vlasnika prava je govor." I rekao je: "Kupite mu godinu (tj. grlo koje je iste starosti) pa dajte nju njemu (pa dajte je njemu)." Pa su rekli: "Zaista mi nećemo naći godinu (istu) osim godine (takve da) je ona vrijednija od njegove godine." Rekao je: "Kupite je, pa dajte je njemu, pa (jer) zaista od najboljih (od) vas je najljepši (od) vas izvršenjem (ispunjenjem, plaćanjem duga)."

GLAVA:

Kada je poklonila skupina (zajednica) za narod (tj. ljudima).

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba, od Urveta da su Mervan, sin Hakema, i Misver, sin Mahremeta, izvijestila njih dva, njega da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, rekao kada je došlo njemu poslanstvo Hevazina primivši (oni) Islam, pa su pitali (molili) njega da vrati k njima njihova imanja i njihovo roblje, pa je rekao:

"Sa mnom je (onaj) koga vidite. A najdraži govor k meni je najistinitiji (od) njega, pa izaberite (odaberite sebi) jednu (od) dvije grupe (vrijednosti): ili roblje, ili imanje. A već sam bio iščekivao (vas)." A bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pogledao (sebi, tj. iščekivao) njih deset i nekoliko noći (tj. dana) kada se vratio iz Taifa. Pa pošto se razjasnilo (postalo jasno) njima da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, nevraćajući (tj. da neće on vratiti) k njima (drukčije) osim jednu (od) dvije grupe (vrijednosti), rekli su: "Pa zaista mi odabiremo (sebi) naše roblje." Pa je ustao u muslimanima (među muslimane), pa je pohvaljivao na Allaha (zahvalio je Allahu) sa (onim) što je on Njegov pripadnik (kako Mu doliči), zatim je rekao:

"Što se tiče poslije, pa zaista ova vaša braća došla su nama kajući se, i zaista ja sam vidio da (odlučio da) vratim k njima njihovo roblje. Pa ko je želio (Ko želi, ko voli) od vas da odobri to (da se zadovolji s tim), pa neka (to i) učini. A ko želi da bude na svome udjelu

(tako) da dadnemo (da damo) njemu njega od prvoga (onoga) što će zaplijeniti Allah (tj. što će dati Allah prilike da padne u plijen) na nas (nama), pa neka (to) učini." Pa su rekli ljudi: "Odobravamo (doslovno: Odobrili smo), o poslanice Allaha, njima." Pa je rekao njima: "Zaista mi ne znamo ko je dozvolio od vas u njemu (u ovom pitanju - ne možemo ga razlikovati) od (onoga) ko nije dozvolio, pa vratite se (tako) da dignu k nama vaši poznavaoči (tj. vaše starješine) vašu stvar." Pa su se vratili ljudi pa su govorili njima (tj. s njima) njihovi poznavaoči, zatim su se vratili k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa su izvijestili njega da su oni odobrili (zadovoljili se) i dozvolili su. I ovo je (podatak) koji je dopro nama od roblja (tj. o roblju) Hevazina. Ovo je kraj govora Zuhrije. Misli (na riječi): Pa ovo (to) je (podatak) koji je dopro nama.

GLAVA

(onoga) ko (bude u prilici da) se poklonio (dao, darovao) njemu (jedan) poklon, a kod njega su njegovi drugovi (koji sjede s njime), pa on je preći.

A spominje se od Ibnu Abasa (da je rekao o ovome slučaju) da su njegovi drugovi suvlasnici (sudionici u poklonu), a nije bilo ispravno (tj. a nije ispravno da je to on rekao).

PRIČAO NAM JE Ibnu Mukatil, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Šubete od Selemeta, sina Kuhejla, od Ebu Selemeta, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da je on uzeo godinu (tj. na veresiju, u zajam devu određene godine starosti), pa je došao njemu njegov vlasnik (vlasnik duga da) naplati njemu. Pa su rekli njemu. Pa je rekao:

"Zaista za vlasnika prava je govor." Zatim je izvršio (isplatio) njemu vrijednije od njegove godine, i rekao je: "Najvrijedniji (od) vas je najljepši vas izvršenjem (ispunjenjem, isplatom duga).

(Dakle: Najvrijedniji od vas je onaj koji najljepše vraća dug.)

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Ibnu Ujejneta od Amra, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je on bio sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, u (jednom, na jednom) putovanju. Pa je bio na (jednom) teškom devcu (koji je pripadao) Umeru.

(Težak ovdje znači: vrletan, teško ga je obuzdati.)

Pa prolazaše (Pa je prolazio) ispred Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. Pa govori (tj. govoraše) njegov otac:

"O Abdullahe, neće prolaziti (tj. Ne prolazi) ispred Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (ni) jedan (čovjek)." Pa je rekao njemu Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Prodaj mi ga." Pa je rekao Umer: "On je za tebe (tebi, on je tvoj)." Pa je sebi kupio njega, zatim je rekao: "On je za tebe (On je tvoj, tebi), o Abdullahe, pa pravi (čini) s njim šta si htio (šta hoćeš)."

GLAVA:

Kada je poklonio devu čovjeku, a on je jahač nje, pa ono (pa to) je dozvoljeno.

A rekao je Humejdija: Pričao nam je Sufjan, pričao nam je Amr od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Bili smo sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, u putovanju, i bio sam na teškom devcu. Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Umeru:

"Prodaj mi ga." Pa je kupio njega. Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "On je za tebe, o Abdullahe."

GLAVA

poklona (poklanjanja onoga) što se mrzi njezino oblačenje (tj. o poklonu odjeće koju nije pohvaljeno ni lijepo oblačiti, ni nositi).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malika, od Nafia, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Vidio je Umer, sin Hataba (jedan svilenim prugama) prugasti ogrtač kod vrata Bogomolje (da se prodaje) pa je rekao:

"O poslaniče Allaha, da si sebi kupio njega (ogrtač) pa oblačio njega petkom i za poslanstvo (tj. i radi oblačenja pri razgovorima s kakvim plemenskim izaslanicima)." Rekao je:

"Oblači njega samo ko (je takav da) nema udjela za njega u zadnjem (tj. drugom svijetu - u raju)." Zatim su došli (nekakvi) ogrtači (isti onakvi ili slični) pa je dao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, Umeru od njih (jedan) ogrtač. I rekao je:

"Zar si obukao meni njega, a rekao si o ogrtaču Utarida (ono) što si rekao?"

(Utarid je ime čovjeka koji je u ono vrijeme prodavao ogrtače.)

Pa je rekao:

"Zaista ja nisam obukao tebi njega zato (da) oblačiš (nosiš lično) njega." Pa je obukao njega Umer (jednome) svome bratu u Meki idolopokloniku.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Džafera, Ebu Džafer, pričao nam je Ibnu Fudajl od svoga oca, od Nafia, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Došao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, kući Fatime, svoje kćeri pa nije unišao na nju (njoj). I došao je Alija pa je spomenula njemu to. Pa je spomenuo njega (taj slučaj) Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio. Rekao je:

"Zaista ja sam vidio na njezinim vratima (jedan) ukrašen (šaren, izvezen raznim bojama) zastor." Pa je rekao:

"Šta je za mene i za ovozemnost (potrebna veza)?"

(To jest: Meni ne treba ovozemaljska naslada.)

Pa je došao njoj Alija pa je spomenuo to njoj. Pa je rekla: "Neka zapovjedi meni o njemu sa (onim) šta je htio (tj. šta hoće da učinim)." Rekao je: "Poslaće njega (tj. Neka pošalje njega-zastor) k omsici, porodici kuće (što) je sa njima potreba (tj. neka pokloni tome i tome koji ima porodicu potrebnu, siromašnu pa neka iskoriste njega za svoje potrebe)."

PRIČAO NAM JE Hadžadž, sin Minhala, pričao nam je Šubete, rekao je: izvijestio me Abdulmelik, sin Mejsereta, rekao je: čuo sam Zejda, sina Vehba, od Alije, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Poklonio je k meni Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, prugast ogrtač, pa sam obukao njega, pa sam vidio srdžbu u njegovom licu, pa sam pocijepao njega (tj. iskomadao ga) među moje (svoje) žene.

GLAVA

primanja poklona od idolopoklonika.

A rekao je Ebu Hurejrete od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio:

"Selio se Ibrahim - na njega mir! - sa Sarom, pa je unišao (u jedno) selo, u njemu je (bio jedan) vladar, ili silnik, pa je rekao:

"Dajte joj Adžeru (tj. Dahnite Sari Hadžeru)."

I poklonila se Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, ovca, u njoj je (bio) otrov. A rekao je Ebu Humejd: Poklonio je vladar Ejle za Vjerovijesnika (Vjerovijesniku), pomilovao ga Allah i spasio, bijelu mazgu, a obukao je njemu (Muhamed a.s. jedan) ogrtač i pisao je njemu za njihovo more (tj. za stanovnike njihovoga mora - a to će reći: za stanovnike njihove zemlje, teritorije da im se garantuje sloboda).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Junus, sin Muhameda, pričao nam je Šejban od Katadeta, pričao nam je Enes, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Poklonio (Darovao) se Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, ogrtač (od lake) svile (od fine, nježne, lake svilene tkanine), a zabranjivaše (on) svilu, pa su se divili ljudi od njega (tj. njemu-ogrtaču), pa je rekao, pomilovao ga Allah i spasio:

"Tako mi (Onoga) koji je (taj što je) duša Muhameda u Njegovoj ruci zaista rupci (džepne maramice) Sada, sina Muaza u raju su ljepši od ovoga (ogrtača)."

(Veli se da "menadilu" znači: peškiri, ubrusi, salvete.)

A rekao je Seid od Katadeta, od Enesa: Zaista Ukejdir (vladalac mjesta) Dumeta poklonio je k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio.

(Veli se da je poklon bio svilena odjeća, ogrtač. Kaže se da je Ukejdir bio kršćanin i sklopio je ugovor o miru. Mjesto Dumet - ili Dumetul - Džendel - je grad u blizini Tebuka.)

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Abdulvehhaba, pričao nam je Halid, sin Harisa, pričao nam je Šubete od Hišama, sina Zejda, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, da je (jedna) Židovka donijela Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, otrovnu ovcu pa je jeo od nje. Pa se dovela pa se reklo:

"Zar nećemo ubiti nju?" Rekao je: "Ne." Rekao je: Neprestano poznajem nju u resicama (ili: krajnicima u grlu) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio.

("Lehatun - lehevaton" znači jezičak, resica u grlu.)

PRIČAO NAM JE Ebunuman, pričao nam je Mutemir, sin Sulejmana, od svoga oca, od Ebu Usmana, od Abdurahmana, sina Ebu Bekra, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Bili smo sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, (nas) stotinu i trideset, pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Da li je (tj. Da li ima i) sa jednim od vas hrane (Dakle: Da li iko od vas ima hrane?)?" Pa kadli sa (jednim) čovjekom sa' od hrane, ili slično njemu, pa se zamijesilo (zakuhalo tijesto). Zatim je došao (jedan) čovjek, idolopoklonik, raščupan (raščupane duge kose na glavi), dugačak, sa bravima, tjera ih.

(To jest: taj čovjek goni brave tjerajući ih.)

Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Prodajom ili poklonom (da nam ustupiš neko bravče)." Ili je rekao: ".... ili darom."

(I "atijjetun" i "hibetun" znači poklon, dar - ali pripovjedač sumnja koja je riječ upotrebljena.)

Rekao je: "Ne (poklon) nego prodaja." Pa je kupio od njega (jednu) ovcu. Pa se napravila (tj. Pa se zaklala, zaklali su je). I zapovjedio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, za crninu stomaka (tj. za jetru, džigericu) da se ispeče. I zakletve mi Allaha (Tako mi zakletve sa Allahom) nije u (tih) stotinu i trideset (ostao nijedan drukčije) osim (tako da) je odsjekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, njemu odsijecanje (tj. komad, dio) od crnine njezinoga stomaka: ako je bio prisutan, dao mu ga je; a ako je bio odsutan, sakrio je (tj. ostavio je) za njega (njemu). Pa je učinio od nje (od te ovce) dva čanka, pa su jeli svi i nasitili smo se. Pa su pretekla dva čanka, pa smo natovarili njega (meso) na devu. Ili kao što je rekao.

(To jest: Ovako je pričao, ili onako kako je pričao. To će reći: Ovako ili slično ovome je rekao, pričao Enes. Crnina stomaka po jednima znači jetra, a po drugima cijela unutra ovce.)

GLAVA

poklona za idolopoklonike (tj. poklona idolopoklonicima) i govora Allaha, uzvišen je: "Neće zabraniti vama Allah (one) koji se nisu borili (protiv) vas u vjeri (zbog vjere Islama) i nisu istjeravali vas iz vaših domova da činite dobro njima i (da) pravedno sudite k njima....".

PRIČAO NAM JE Halid, sin Mahleda, pričao nam je Sulejman, sin Bilala, pričao mi je Abdullah, sin Dinara, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Vidio je Umer (jedan svilen) ogrtač na (jednome) čovjeku, prodaje se (ogrtač, kaput), pa je rekao Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio:

"Kupi ovaj ogrtač, (da) oblačiš njega petkom i kada je došlo (i kada dođe) tebi izaslanstvo (poslanstvo od kakvoga plemena)." Pa je rekao:

"Oblači ovo samo ko nema udjela svoga u (na) drugom svijetu (poslije proživljenja)." Pa su se donijeli poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, od njih ogrtači (tj. od ogrtača neki ogrtači, svileni) pa je poslao k Umeru od njih za (jedan, tj. jedan) ogrtač. Pa je rekao Umer:

"Kako ću oblačiti njega, a već si rekao o njemu što si rekao?!" Rekao je:

"Zaista ja nisam obukao tebi njega zato (da) oblačiš (nosiš) njega. Prodaćeš njega, ili ćeš obući njega (drugome, tj. daćeš ga onome ko može da ga nosi)." Pa je poslao njega Umer k svome (jednome) bratu od stanovnika Meke prije (nego) će da primi (prije nego što je primio) Islam (taj Umerov brat).

PRIČAO NAM JE Ubejd, sin Ismaila, pričao nam je Ebu Usamete od Hišama, od njegova oca, od Esme, kćeri Ebu Bekra, bio zadovoljan Allah od njih dvoga, rekla je:

Stigla je na mene (tj. meni) moja majka, a ona je idolopoklonica u vrijeme (u vremenu) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa sam tražila rješenje (od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Rekla sam:

"Zaista moja majka je stigla i ona je želiteljica, pa da li ću nagraditi (darivati) svoju majku?" Rekao je:

"Da. Nagradi (Darivaj) tvoju (svoju) majku."

GLAVA:

Nije dozvoljeno (Ne dozvoljava se ni) za jednoga (čovjeka) da vraća u svome poklonu i svojoj milostinji.

PRIČAO NAM JE Muslim, sin Ibrahima, pričao nam je Hišam i Šubete, rekla su njih dva: pričao nam je Katadete od Seida, sina Musejeba, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah, od njih dvojice, rekao je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Vračalac u njegovome (u svome) poklonu je kao vraćalac u svojoj bljuvotini."

(Vračalac: onaj koji vraća natrag sebi.)

PRIČAO NAM JE Abdurahman, sin Mubareka, pričao nam je Abdulvaris, pričao nam je Ejub od Ikrimeta, od Ibnu Abbasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Nije za nas (tj. Ne treba nama da budemo kao) primjer nevaljalosti (odvratnosti onoga) koji vraća u svome poklonu (tj. koji vraća svoj poklon, koji vraća sebi ono što je već nekom poklonio) kao pas (koji) se vraća u svoju bljuvotinu."

(U svima hadisima koji imaju ovaj sadržaj izraz "jeudu fi hibetih" može se prevesti i sa "vraća se u svoj poklon", a "jerdžiu u kajih" sa "vraća se u svoju bljuvotinu".)

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Kazeata, pričao nam je Malik od Zejda, sina Eslema, od njegova oca, rekao je: čuo sam Umera, sina Hataba, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori:

Natovario sam na konja u putu (na putu) Allaha (tj. Dao sam jednoga konja da se dadne, da se da jednom borcu za Božiji put), pa je upropastio njega (onaj) koji (je taj što) je bio kod njega. Pa sam htio da kupim sebi njega od njega, i mislio sam da je on njegov prodavač (da će ga prodati) za jeftino. Pa sam pitao o tome Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Ne kupuj ga iako je davao (makar da dadne) tebi njega za jedan srebrenjak, pa (jer) zaista vraćalac u svoju milostinju je kao pas (koji) se vraća u svoju bljuvotinu."

GLAVA

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Musa-a, izvijestio nas je Hišam, sin Jusufa da je Ibnu Džurejdž izvijestio njih, rekao je: izvijestio me Abdullah, sin Ubejdulaha sina Ebu Mulejkea da su sinovi Suhejba, slobodnjaka Ibnu Džudana (Ibnu Džudanova), tvrdili (na sudu kod Mervana za) dvije kuće i sobu da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, dao to Suhejbu. Pa je rekao Mervan (zapovjednik Medine za vrijeme Muavije):

"Ko svjedoči vama dvojici na (za) to?" Rekli su: "Ibnu Umer." Pa je pozvao njega. Pa je svjedočio: "Zaista je dao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, Suhejbu dvije kuće i sobu." Pa je dosudio Mervan sa njegovim svjedočenjem njima (u prilog njih).

U IME ALLAHA MILOSRDNOGA, MILOSTIVOGA.

GLAVA

(onoga) što se reklo o životnoj (doživotnoj nekretnini: kući, zemljištu) i očekivanoj (nekretnini).

Nastanio sam ga (u svojoj) kuću pa je ona životna (doživotna): učinio sam je za njega (njemu). "..... nastanio je vas u njoj" (to znači): učinio je vas stanovnicima (stanarima).

(Osim toga tumačenja tih riječi Kur'ana ima još nekoliko drugih tumačenja koja se ovdje neće navoditi. Daće se samo objašnjenje o izrazima "umra" i "rukba". Oba ta izraza znače jednu naročitu vrstu poklona. "Umra" je davanje u posjed, na korišćenje - ali ne u vlasništvo - svoje kuće ili zemlje, nekog zemljišta drugome licu dok je živ on, vlasnik, ili dok je živ onaj kome se daje u posjed. To biva na taj način da čovjek rekne drugome licu: Nastanio sam ga (u) moju (svoju) kuću, to jest: učinio sam je njemu dok traje moj život. Ili rekne: "Moja kuća je tebi za tvoga života." Ili: "Ova moja kuća je tebi za moga života (tj. dok ja živim)." O tome kome će pripadati kuća poslije smrti jednoga od njih, islamski pravници se ne slažu. Mišljenja su suprotna. A "rukba" je vezano uz uslov davanje u posjed, na korišćenje kuće ili zemlje, a

uslov je taj da će nekretnina pripadati onome ko nadživi. Sastoji se u tom da čovjek rekne drugome licu: "Dajem (Dajem na čekanje) tebi moju (svoju) kuću: ako umrem prije tebe, pa ona je za tebe, tebi; a ako umreš prije mene, pa ona je za mene, meni, ona se vraća meni." Rekabe - jerkubu znači, pored ostaloga, i očekivati, iščekivati. Od toga je i uzet izraz "rukba", kao da svaki od njih dvojice očekuje smrt drugoga. "Rukba" je donekle slična ugovoru darovnome za slučaj smrti. "Rukba" neki islamski pravnici smatraju da nije dozvoljena radnja, među njima i Ebu Hanifete. Neki je smatraju dozvoljenom kao i "umra", među njima i Ebu Jusuf. Ovdje se u prevodu radi kratkoće "umra" prevodi kao "životna, doživotna nekretnina", a "rukba" kao "očekivana nekretnina".)

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Šejban od Jahja-a, od Ebu Selemeta, od Džabira, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Sudio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, za doživotnu nekretninu da je ona za (onoga) ko (je taj što) se poklonila njemu (tj. da pripada onome kome se poklonila).

PRIČAO NAM JE Hafš, sin Umera, pričao nam je Hemmam, pričao nam je Katadete, rekao je: pričao mi je Nadr, sin Enesa, od Bešira, sina Nehika, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Doživotna nekretnina je dozvoljena." A rekao je Ata': Pričao mi je Džabir od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, slično njemu.

GLAVA

(onoga) ko je tražio na pozajmicu (da se posluži, unaruč, tj. ko je posudio) od ljudi konja.

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete od Katadeta, rekao je: čuo sam Enesa (da) govori:

Bio je užas (panika) u Medini pa je zatražio na poslugu Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, konja od Ebu Talhata, rekne se njemu (tj. ime konju je bilo) Mendub, pa je uzjašio njega (pa ga je uzjahao). Pa pošto se vratio, rekao je:

"Nismo vidjeli (nimalo) od stvari (tj. ništa od onoga od čega ste se bili uplašili), i zaista našli smo ga zaista morem (tj. konj je kao more).

(Razna su tumačenja o tome zbog čega je Muhamed a.s. nazvao Ebu Talhatovoga konja sa izrazom more. Ta tumačenja neće se navoditi. Užas, panika je od glasina da se pojavio u blizini Medine neprijatelj.)

GLAVA

posuđivanja (doslovno: traženja na poslugu) za nevjestu kod spratnje (tj. kod prve bračne noći).

("Binaun" znači građenje, građevina, zgrada - a znači i: ulaženje mladoženje mladi prvu bračnu noć. Nekad su za mladence pravili posebnu zgradu i u tu zgradu bi mladenci unišili prvu bračnu noć, pa se zbog toga riječ "binaun" protegla na značenje spratnje mladenaca za vrijeme prve bračne noći. To se više neće objašnjavati.)

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Abdulvahid, sin Ejmena, pričao mi je moj otac, rekao je: unišao sam na Aišu (Aiši), bio zadovoljan Allah od nje, a na njoj je oklop (jedne vrste) ogrtača (tj. košulja ogrtača, a to znači: ogrtač - veli se da je to vrsta grubog pamučnog ogrtača iz Jemena, ili iz sela, kraja Katara u Bahrejnu), cijena pet srebrenjaka (je vrijednost toga ogrtača), pa je rekla:

"Podigni tvoj (svoj) pogled k mojoj robinji, gledaj k njoj! Pa zaista ona se oholi da oblači njega (ovaj ogrtač) u kući (po kući), a već je bio za mene (tj. u mene) od njih (tj. od ovakvih ogrtača jedan) ogrtač na (za) vrijeme poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa nije bila (nijedna) žena (da) se kiti (gizda za svadbu drukčije) osim (tako da) je slala k meni (da) traži na posuđivanje njega (tj. tražeći ga na poslugu, unaruč, a to znači: svaka žena ga je posuđivala za vrijeme svadbe od mene, jer nije imala ni takvoga, a i taj moj bio je takav da ga sada neće da nose ni po kući robinje).

GLAVA

vrijednosti posuđivanja na mužu (za neko vrijeme deve ili ovce - to označava izraz "menihatun").

(Radi se o besplatnom davanju na mužu za neko vrijeme.)

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Malik od Ebu Zinada, od Aaredža, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Divna je deva data na mužu (izrazom "menihatun" naziva se i deva koja je data na mužu, i to se upravo ovdje i misli, a to bi se značenje moglo dati i u GLAVI: GLAVA vrijednosti deve date na mužu), muzara, obilnoga mlijeka (koja je data za vrijeme kao) dar, i ovca obilnoga mlijeka (koja je data za vrijeme kao) dar, i ovca obilnoga mlijeka (koja) porani sa posudom i okasni sa posudom (mlijeka, tj. koja izjutra dadne posudu mlijeka i uveče, naveče posudu)."

(To jest: "Divno, dobro je dati za neko vrijeme, posuditi kao dar devu i ovcu koje se muzu, ali koje se dobro, obilno muzu." "Safijjun" znači, pored ostaloga, i deva koja ima obilno mlijeka.)

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, a Ismail od Malika, rekao je:

"Divna (li) je (to) milostinja."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Ibnu Vehb, pričao nam je Junus od Ibnu Šihaba, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Pošto su stigli Iseljenici (Izbjeglice u) Medinu iz Meke, a nije u njihovim rukama - misli: (nijedna) stvar (tj. ništa - nemajući ništa) - a bili su Pomagači stanovnici (tj. imaoci, vlasnici) zemlje i nekretnine, pa su razdijelili (s) njima Pomagači (tj. napravili su s njima ovakvu podjelu, diobu:) na (to da pristanu) da dadnu njima plodove (tj. dio plodova) njihovih (tj. svojih) imanja svake godine, a (da oni) budu dosta njima (za) rad i trud (oko obrade, tj. da se dovoljno zalažu pri obradi imanja sa svoje strane muhadžiri). I bila je njegova majka, majka Enesa, Umu Sulejma - bila je (ona ujedno i) majka Abdullaha, sina Ebu Talhata. Pa je bila dala (darovala) majka Enesa poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (neke) palme, pa je dao njih Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Umu Ejmeni, svojoj

slobodnjačici (oslobođenoj robinji), majci Usameta, sina Zejda. Rekao je Ibnu Šihab: Pa je izvijestio mene Enes, sin Malika da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pošto je svršio (okončao) borbu (protiv) stanovnika Hajbera pa je otišao k Medini, povratili su Iseljenici k Pomagačima njihove darove koje su bili darovali njima od svojih plodova. Pa je povratio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, k njegovoj majci njezine palme, a dao (darovao) je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, Umu Ejmeni mjesto njih iz svoga zida (tj. vrta druge palme). A rekao je Ahmed, sin Šebiba: Izvijestio nas je moj otac od Junusa za ovo (o ovome) i rekao je: mjesto njih od svoga čistoga (imanja).

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Isa, sin Junusa, rekao je: pričao nam je Evzaija od Hassana, sina Atijjeta, od Ebu Kebšeta Selulija, rekao je: čuo sam Abdullaha, sina Amra, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (da) govori: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Četrdeset svojstava je (tj. ima, postoji), najviše (od) njih je dar (na mužu) kože. Nema (nijednog) od radnika (koji) radi sa svojstvom od njih (tj. jedno svojstvo od njih) nadanjem njegove nagrade i potvrđivanjem njegovog obećanoga (da će mu drukčije biti) osim (to da) će uvesti njega Allah s njim (tj. za njega, zbog toga svojstva u) raj." Rekao je Hassan: Pa smo brojili (nabrajali ono) što je ispod (tj. osim) davanja (na mužu) kože: od uzvrćanja pozdrava (tj. kao što je uzvrćanje pozdrava - a to znači: otpozdravljanje), i molba (dova) kijaču (koji kihne, kiše za Božiju milost), i uklanjanje uznemirenja od (sa) puta i slično njemu, pa nismo mogli da dopremo (tj. da nabrojimo) petnaest svojstava (a kamoli četrdeset).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Jusufa, pričao nam je Evzaija, pričao mi je Ata' od Džabira, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bili su za ljude (tj. u nekim ljudima) od nas viškovi zemalja, pa su rekli: unajmićemo (tj. iznajmićemo) ih za trećinu, i četvrtinu i polovinu. Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko (je taj da) je bila za (u) njega zemlja, pa neka sije nju, ili neka dadne nju (na sisanje besplatno) svome bratu. Pa ako nije htio (da je primi), pa neka zadrži svoju zemlju."

A REKAO JE Muhamed, sin Jusufa:

PRIČAO NAM JE Evzaija, pričao mi je Zuhrija, pričao mi je Ata, sin Jezida, pričao mi je Ebu Seid, rekao je:

Došao je (jedan) Beduin k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je pitao njega o seobi (iselenju, emigraciji zbog vjere) pa je rekao:

"Teško tebi! Zaista seoba je (takva da je) njezina stvar žestoka (teška). Pa da li ti je (da li imaš štogod) od deva?" Rekao je: "Da." Rekao je: "Pa daješ (li) njihovu milostinju (tj. zekat za njih)?" Rekao je: "Da." Rekao je: "Pa da li daješ (na mužu) od njih (ijednu) stvar (išta)?" Rekao je: "Da." Rekao je: "Pa muzeš (li) ih danom njihova dolaska na pojilište (na vodu)." Rekao je: "Da." Rekao je: "Pa radi iza mora (te poslove), pa zaista Allah neće okrnjiti tebi od tvoga posla (nijednu) stvar (tj. ništa, nimalo od nagrade)."

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Abdulvehab, pričao nam je Ejub od Amra, od Tavusa, rekao je: pričao mi je najznaniji o tome - misli (na) Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice - da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, izašao k (jednoj) zemlji (koja) se trese usjevom, pa je rekao:

"Za koga je ova (tj. Čija je ova zemlja)?" Pa su rekli: "Iznajmio je sebi nju omsica (taj-i-taj)." Pa je rekao: "Zar ne (Pazite, Pažnja)! Zaista ono da je dao (vlasnik besplatno) nju njemu (na sijanje), bilo bi bolje njemu od (toga, tj. bilo bi bolje nego) da uzima na (za) nju poznatu nagradu (plaću, kiriju, idžaru)."

GLAVA:

Kada je rekao: "Dajem kao sluškinju tebi ovu robinju!" (misleći) na (ono) što međusobno poznaju ljudi (kao običaj), pa ono je (pa to je) dozvoljeno.

A rekao je neki (od) ljudi (tj. rekao je neki čovjek): Ova je posuđena (stvar, tj. ta robinja je posuđena, a ne poklonjena). A ako je rekao: Obukao sam ti ovu odjeću, pa ono (pa to) je poklon.

(Neki opet kažu da su dvije zadnje rečenice povezane i treba ih shvatiti ovako: A rekao je neki (od) ljudi: Ova je posuđena, a ako je rekao: Obukao sam ti ovu odjeću, pa ono (to) je poklon.)

PRIČAO NAM JE Ebuljeman, izvijestio nas je Šuajb, pričao nam je Ebuzinad od Aaredža, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

Selio (Iselio) je Ibrahim sa Sarom, pa su dali njoj Agar (Hadžeru), pa se vratila pa je rekla:

"Da li si opazio da je Allah odstranio (tj. ponizio onoga) bezvjernika, i dao je kao sluškinju (jednu) robinju."

A rekao je Ibnu Sirin od Ebu Hurejreta, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio:

"Pa je dao kao sluškinju njoj Hadžeru."

GLAVA:

Kada je natovario čovjek (drugoga čovjeka) na konja, pa ono je (tj. taj konj je) kao doživotna nekretnina i milostinja.

A rekao je neki (od) ljudi: Za njega je (tj. On ima pravo) da se vrati u njoj (tj. ima pravo da vrati tu stvar, toga konja).

PRIČAO NAM JE Humejdija, izvijestio nas je Sufjan, rekao je: čuo sam Malika (da) pita Zejda, sina Eslema, rekao je: čuo sam moga (svoga) oca (da) govori: rekao je Umer, bio zadovoljan Allah od njega:

Natovario sam na konja u put Allaha (na Božijem putu), pa sam vidio njega (onoga konja da) se prodaje. Pa sam pitao poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Ne kupuj ga (tj. Nemoj ga kupiti), i ne vraćaj se u tvoju (svoju) milostinju."

